

Innehållsförteckning

Om kunskapskraven och Blooms taxonomi	2	3	Ekonomi	13
Förklaringar och exempel	2	3.1	Företagsekonomi	13
		3.2	Privatekonomi	13
Bra att veta innan du genomför kunskapstest	3	4	Internationell försäkring	14
1 Försäkringsdistributörens roll och ansvar	4	4.1	EU-rätt	14
1.1 Lagen om försäkringsdistribution	4	4.2	Internationell försäkringsmarknad	14
1.2 Finansinspektionens roll och tillsyn	6	5 Försäkringsprodukter		14
1.3 God försäkringsdistributionssed	7	5.1	Inkomst- och betalskyddsförsäkring	14
1.4 Branschpraxis	7	5.2	Sjuk- och olycksfallsförsäkring	14
1.5 Produkttillsyn	8	5.3	Sjukvårdsförsäkring	15
1.6 Organ och aktörer förutom försäkringsföretag och förmedlare	8			
2 Juridik	8			
2.1 Försäkringsrörelselagstiftning	8			
2.2 Försäkringsavtalsrätt	9			
2.3 Allmän avtalsrätt	10			
2.4 Konsumenträtt	11			
2.5 Socialförsäkringsrätt	11			
2.6 Skadeståndsrätt	11			
2.7 Personuppgiftshandling	12			
2.8 Mellanmansrätt	12			
2.9 Skatterätt	13			
2.10 Arbetsrätt	13			

Om kunskapskraven och Blooms taxonomi

Kunskapskraven är organiserade efter ämnesområden, till exempel *Försäkringsdistributörens roll och ansvar*, och delområden, till exempel en särskild lag. Vissa kunskapskrav har ytterligare detaljinformation eller exempel.

1 Ämnesområde

1.1 Delområde

1.1.1 Kunskapskrav [kunskapsnivå enligt Blooms]

1.1.1.1 Specifiering eller exempel

Frågorna i InsureSecs kunskapstester är konstruerade utifrån olika nivåer med Blooms taxonomi som förebild. Vid varje kunskapskrav anges inom hakparentes hur kunskapen ska kunna användas. Blooms taxonomi är en väletablerad skala för att bedöma kognitiv nivå, i synnerhet när det gäller att bedöma en individs förmåga att tillämpa teoretisk kunskap i praktiken.

Förklaring av de olika nivåerna utifrån ett rådgivningsperspektiv

[K] – Känna till faktakunskaper

Distributören ska känna till, kunna beskriva, lista, lokalisera eller citera fakta. Kravet omfattar således att kunna repetera något. Distributören ska ha en grundkänedom om ämnet och förstå hur man söker djupare förståelse kring det.

Som exempel "Du ska känna till att Försäkringsavtalslagen (FAL) finns och övergripande förstå att lagen kan påverka din kund."

[F] – Förstå och förklara faktakunskaper

Distributören ska kunna förklara och ge exempel på dess användning. Kravet omfattar således mer än att kunna upprepa något, det kräver även att distributören ska kunna visa förståelse av kunskap. I första steget tolkning av fakta och sekundärt att kunna använda sig av denna tolkning.

Som exempel "Du ska känna till att FAL finns, känna till att den kan påverka din kund samt veta vad lagen innehåller."

[T] – Tillämpa faktakunskaper

Distributören ska kunna använda kunskapen i verkliga situationer och exempelvis kunna utföra beräkningar, kunna upptäcka problem och förutse eventuella konsekvenser samt använda kunskapen för att lösa situationer. Kravet omfattar således att behärska kunskapen till den nivån att distributören kan anpassa kunskapen till en specifik situation.

Som exempel "Du ska känna till att FAL finns, känna till att den kan påverka din kund, samt veta vad lagen innehåller och hur den kan påverka din kund specifikt."

[A] – Analys av faktakunskaper

Distributören ska kunna identifiera, urskilja och kritiskt bearbeta fakta. Distributören ska behärska kunskapen så pass väl att distributören kan separera principiella fakta och anpassa sin kunskap efter specifika situationer.

Som exempel "Du ska känna till att FAL finns, känna till att den kan påverka din kund, samt veta vad lagen innehåller, hur den kan påverka din kund specifikt samt vilka åtgärder du som

förmedlare kan behöva vidta för att din specifika kunds situation ska få bäst utfall.”

Bra att veta innan du genomför kunskapstest hos InsureSec

Nedan följer kortfattad information som är bra att känna till inför att du ska genomföra kunskapstest hos InsureSec. Du finner mer praktisk information på www.insuresec.se/kunskap/villkor.

Användarkonto. För att kunna avlägga test hos InsureSec behövs ett personligt användarkonto. Logga in eller aktivera Mina sidor via vår webbplats.

Boka tid och plats. Du bokar ditt test och ditt skrivningstillfälle via Mina sidor. Boka senast 7 dagar innan test. Du kan avboka din plats fram till 14 dagar innan skrivningstillfället.

Frågeställningar. Frågorna bygger på att du ska ta ställning till vilket av de fyra alternativen som stämmer bäst. Alternativen liknar ofta varandra så det är viktigt att läsa frågan och svarsalternativen noga. Bara ett svar ger poäng.

Genomförande. Första kunskapstestet genomförs i skrivsal på digital läsplatta. Föranmälan krävs och du behöver kunna uppvisa giltig ID-handling för att påbörja din skrivning. Från och med år två genomför du kunskapsuppdatering via Mina sidor.

Hjälpmedel. Tillåtna hjälpmedel är kladdpapper, penna och miniräknare. Du får låna dem av testledaren och de måste stanna kvar i testsalen, dvs. du får inte ta med dem hem eller kopiera dem.

Intyg. De intyg vi utfärdar visar vilka godkända licenstest eller kunskapsuppdateringar som genomförts i vår regi. Vi har inga intyg för licens, utan den verifieras istället via Förmedlarregistret. Intyg för godkända test sparas på Mina sidor och delas med angivna arbets-/uppdragsgivare.

Licens. För att ett godkänt testresultat ska utgöra licens krävs ansökan och att ett antal krav uppfylls. Läs mer om vad InsureSec-licens innebär på vår webbplats.

Resultat. Du får vanligtvis svar direkt på skärmen när du lämnar in dina svar. Inom två dagar kan du se ditt resultat och ditt intyg på Mina sidor.

Rätt svar? Vi redovisar inte svar per individuell fråga. Frågorna som används i InsureSecs tester beställs inför varje nytt licensår. Att offentliggöra frågor eller vilket svar som är rätt skulle innebära att vi inte kunde återanvända frågor under året och därmed skulle antalet skrivningstillfällen reduceras avsevärt.

1 Försäkringsdistributörens roll och ansvar

1.1 Lag (2018:1219) om försäkringsdistribution

- 1.1.1 Tillämpningsområde – kunna avgöra när lagen tillämpas och för vem [T]
- 1.1.2 Regelsystem – känna till hur det svenska samt EU:s regelsystem fungerar [K]
- 1.1.3 Definitioner – känna till och förstå lagens grundläggande definitioner [F]
- 1.1.4 Tillstånd och registreringsplikt för försäkringsförmedlare [K]
- 1.1.5 Skadeståndsskyldighet – förstå vilken skadeståndsskyldighet som föreligger enligt Lag (2018:1219) om försäkringsdistribution [F]
- 1.1.6 Krav på kunskap och kompetens [F]
 - 1.1.6.1 Anpassning – förstå vem som har ansvar för distributörens kunskap och kompetens och vad som menas med att kunskap och kompetens ska anpassas efter rådgivningen
 - 1.1.6.2 Uppdatering – kunna avgöra när uppdatering av kunskap krävs och känna till kravet om 15 timmars utbildning per år
 - 1.1.6.3 Kunskapstest – förstå kravet på kunskapstest
 - 1.1.6.4 Praktisk erfarenhet – förstå vad lagen kräver när det gäller praktisk erfarenhet
 - 1.1.6.5 Ekonomisk skötsamhet – förstå såväl grundläggande som övriga krav på skötsamhet vad gäller ekonomiska angelägenheter
- 1.1.7 Krav på ledning – speciellt grundläggande krav, kunskap om försäkringar, praktisk erfarenhet och ekonomisk skötsamhet [F]
- 1.1.8 Regler om ansvarsförsäkring – hur stor måste den vara och vad gäller vid skador som inträffar efter att försäkringen upphört [T]
- 1.1.9 Informationskrav [T]
 - 1.1.9.1 Vilken information som ska ges innan försäkringsavtal ingås samt vilken som bör ges i samband med förnyelse eller ändring. Förstå varför kraven finns, vilken funktion de fyller, och kunna tillämpa detta vid informationsgivningen
 - 1.1.9.2 I vilken form informationen ska lämnas – skriftligt eller muntligt samt i vilka fall information kan lämnas via en webbplats
 - 1.1.9.3 Ersättning – kunna ge kunden en tydlig och korrekt bild av ersättningen för rådgivningen, vad distributören erhåller från kund eller försäkringsbolag, eller bild av kostnaden för rådgivningen, principerna för ersättningen till förmedlaren och från vem den erhålls samt förklara vad det kan innebära för rådgivningen. Kunna tillämpa regler i föreskrifter och vad som gäller enligt god försäkringsdistributionsd
 - 1.1.9.4 Kvalificerat innehav i företaget – vad som menas med kvalificerat innehav och kunna informera kunden på ett sätt så att denne förstår vilka konsekvenser det kan innebära för de förslag du som rådgivare lämnar
 - 1.1.9.5 Registrering – vilken information som ska lämnas till kunden och varför
 - 1.1.9.6 Klagomål – kunna lämna korrekt information om hur klagomål på rådgivningen sker

- 1.1.9.7 Tvistelösning – kunna lämna korrekt information om de olika sätt tvistelösning kan ske
 - 1.1.9.8 Tillsynsmyndighet – känna till att information ska lämnas om att Finansinspektionen och Konsumentverket utövar tillsyn
 - 1.1.9.9 Ansvarsförsäkring – kunna lämna information om att ansvarsförsäkring finns, vad det innebär och vad den täcker
 - 1.1.9.10 Kunna lämna information som anknuten förmedlare ska lämna avseende försäkringsföretagets ansvar
 - 1.1.9.11 Opartisk och personlig analys – kunna lämna information om på vilka grunder förmedlingen görs; om det är utifrån en opartisk analys eller om förmedling görs av ett eller flera företags produkter eventuellt för deras räkning
- 1.1.10 Dokumentationskrav – förstå syftet med dokumentationen (både ur distributörsperspektiv och ur kundperspektiv), och ha tillämpad kunskap om vad det innebär för innehåll och omfattning [T]
- 1.1.10.1 Kunduppgifter – inklusive uppgifter om kundens önskemål eller behov och eventuellt ekonomiska förhållanden. Vad som ska dokumenteras om kunden är känd. Förstå konsekvenserna av att inte samla in dessa uppgifter och hur insamlingen av dessa uppgifter kan användas för en bättre rådgivning
 - 1.1.10.2 Försäkringsförmedlingen – vad dokumentationen ska innehålla avseende rådgivningen
 - 1.1.10.3 Dokumentationens utförande – vad, när, av vem och hur
 - 1.1.10.4 Utlämnande av dokumentation – när och i vilken form utlämnande av dokumentationen ska ske
 - 1.1.10.5 Arkivering av dokumentation
- 1.1.11 Klagomålshantering – kravet på klagomålshantering och praktisk tillämpning [T]
- 1.1.11.1 Klagomål – förstå vad som avses med ett klagomål
 - 1.1.11.2 Klagomålsansvarig – känna till kravet på klagomålsansvarig och kunna tillämpa det i praktiken
 - 1.1.11.3 Klagomålsinstruktion – känna till vad en klagomålsinstruktion ska innehålla, hur den ska användas och uppdateras
 - 1.1.11.4 Beslutsmotivering – känna till hur beslut ska motiveras och överlämnas till den klagande
 - 1.1.11.5 Handläggning – känna till hur handläggningen av klagomål ska gå till
 - 1.1.11.6 Tidsregler – känna till och kunna informera kund om de krav på handläggningstid som finns
 - 1.1.11.7 Dokumentation av klagomål – kunna dokumentera klagomål och veta vilka krav lagen ställer på dokumentationen
 - 1.1.11.8 Tvistelösning – känna till olika former av tvistelösning och kunna förklara för kunden hur tvistelösning går till
 - 1.1.11.9 Registrering och arkivering av klagomål – kunna arkivera klagomål på ett korrekt sätt
- 1.1.12 Filialetablering och gränsöverskridande verksamhet – känna till vad underrättelse av filialetablering innebär och hur den ska göras [K]

1.1.13 Kontroll [F]

- 1.1.13.1 Av anställda – förstå vilka kontroller som ska göras och den juridiska personens rätt att inhämta eller begära uppgifter från den anställde
- 1.1.13.2 Av anknuten förmedlare – förstå vilken kontroll som försäkringsföretaget ska göra av fysisk person respektive juridisk person (såväl den juridiska personen som ledningen)
- 1.1.13.3 Av en anknuten sidoverksam förmedlare – förstå vilken kontroll som försäkringsföretaget eller förmedlaren ska göra av fysisk person respektive juridisk person (såväl den juridiska personen som ledningen)
- 1.1.13.4 Dokumentation av kontroller – förstå hur dokumentation av olika kontroller ska ske, särskilt känsliga uppgifter som utdrag ur belastningsregister
- 1.1.13.5 Arkivering av kontroller – förstå regler om arkivering; hur arkivering ska ske och vad som måste arkiveras

1.1.14 Förändringar [F]

- 1.1.14.1 Krav vid förändringar av verksamhet, anställda, ledning och klagomålsansvarig – känna till vad som krävs vid förändringar vid filialetablering och gränsöverskridande verksamhet

1.1.15 Ersättningsystem – hur ersättningar till anställda ska vara utformade [F]

1.1.16 Behandling av tillgångar som tillhör kunden [F]

1.1.17 Ersättningar från någon annan än kunden [T]

- 1.1.17.1 Förbud mot att ta emot och behålla ersättningar vid tillhandahållande av rådgivning på grundval av opartisk och personlig analys
- 1.1.17.2 Tredjepartersättningar – generellt om när det inte är tillåtet att erbjuda eller ta emot ersättning från annan än kund i samband med distribution av försäkringar

1.1.18 Korsförsäljning och kopplingsförbehåll [T]

- 1.1.18.1 Otillåtna kopplingsförbehåll
- 1.1.18.2 Informationskrav vid korsförsäljning

1.2 Finansinspektionens roll och tillsyn

1.2.1 Finansinspektionens roll gentemot försäkringsdistributörer och försäkringsförmedlare – förstå på vilket sätt och inom vilka områden de utövar tillsyn, vilka sanktioner Finansinspektionen kan besluta om och vad dessa kan få för konsekvenser för en distributör [F]

1.2.2 Finansinspektionen kommunikation – förstå hur Finansinspektionen kommunicerar och förstå nyttan av att ta del av sanktionsbeslut rörande förmedlingsverksamhet [F]

1.2.3 Finansinspektionens möjlighet att återkalla tillstånd – känna till att Finansinspektionen ska återkalla en försäkringsförmedlars tillstånd om försäkringsförmedlaren inte inom ett år från det att tillstånd beviljades har börjat utöva sådan verksamhet som tillståndet avser, under en sammanhängande tid av sex månader inte utövat sådan verksamhet som tillståndet avser eller inte längre uppfyller förutsättningarna för tillstånd [T]

- 1.2.4 Förstå att i de fall en försäkringsförmedlare väljer att avstå från sitt tillstånd har Finansinspektionen möjlighet att pröva om förmedlaren gjort sig skyldig till regelöverträdelser innan återkallelsen beviljas av Finansinspektionen [F]

1.3 God försäkringsdistributionssed

- 1.3.1 God försäkringsdistributionssed – vad som utgör god försäkringsdistributionssed [T]
- 1.3.1.1 Anpassning – vad anpassningsplikten innebär i rådgivningssituationen. Kunna tillämpa ett arbetssätt som baseras på kundens önskemål och behov så att anpassning alltid sker på ett bra sätt oberoende av vilken typ av kund det handlar om
 - 1.3.1.2 Omsorg – förstå vad som menas med omsorgsplikten och kunna tillämpa omsorgsplikten i den verkliga rådgivningssituationen. Det innebär konkret att kunna sätta kundens intresse före egna och alltid uppträda lojalt mot kunden
 - 1.3.1.3 Avrådan – kunna avgöra när och på vilket sätt avrådan bör ske och att avrådan alltid ska ske när kunden vill välja alternativ som inte är lämpliga utifrån kundens behov, ekonomi och mål med rådgivningen
 - 1.3.1.4 Opartisk och personlig analys – förstå och kunna tillämpa ett arbetssätt som uppfyller kravet på opartisk och personlig analys
- 1.3.2 Utveckling av god försäkringsdistributionssed – förstå hur den utvecklas, vilka instanser som bidrar till utvecklingen och hur man håller sig informerad [F]
- 1.3.3 InsureSecs verkande för god försäkringsdistributionssed – förstå hur InsureSec definierar god försäkringsdistributionssed enligt sitt regelverk och arbetar för att tydliggöra vilket beteende som är förenligt med god försäkringsdistributionssed samt ha tillämpad kunskap om hur InsureSec arbetar för att försäkringsdistributörers agerande ska motsvara god sed och utvecklandet god sed [T]

1.4 Branschpraxis

- 1.4.1 Etik och moral [T]
- 1.4.1.1 Branschgemensamma etiska regler – förstå och kunna anpassa sitt agerande som distributör till branschgemensamma etiska regler
 - 1.4.1.2 Etiska regler – förstå hur företagets interna etiska regler förhåller sig till branschgemensamma etiska regler
- 1.4.2 Näringslivskoden – känna till Näringslivskoden som givits ut av Institutet Mot Mutor (IMM) och veta hur koden kan påverka rådgivaren specifikt [T]
- 1.4.2.1 Straffbestämmelser om mutbrott (brottsbalken 10 kap. 5a–5e §§)
 - 1.4.2.2 Förmåner som omfattas av koden
 - 1.4.2.3 Företag som omfattas av koden
 - 1.4.2.4 Branschregler
 - 1.4.2.5 Förmåner till andra kategorier där särskild restriktivitet ska iakttas: Förmånens värde, mottagarens position, förmånens art, mottagarkretsen och formerna för erbjudandet av förmånen
 - 1.4.2.6 Otillåtna former av förmåner

- 1.4.2.7 Försäkringsföretags förmåner till försäkringsförmedlare
- 1.4.2.8 Arvode till samarbetspartners
- 1.4.2.9 Konsumentskydd

1.5 Produkttillsyn

- 1.5.1 Känna till kraven på produktutvecklare, hur en målmarknad bestäms och ha tillämpad kunskap om hur man ska förhålla sig till målmarknaden vid distribution av försäkringar [T]
- 1.5.2 Produktutvecklare – känna till när en försäkringsdistributör kan anses vara produktutvecklare och vilka krav som finns på produktgodkännandeprocessen [K]
- 1.5.3 Målmarknad – kriterier för hur en målmarknad fastställs samt förstå hur man ska förhålla sig till en fastställd målmarknad vid distribution [T]
- 1.5.4 Distribution – känna till kraven på distributionsstrategi och kraven på att säkerställa att nödvändig information erhålls från respektive tillhandahålls produktutvecklaren [K]

1.6 Organ och aktörer förutom försäkringsföretag och förmedlare

- 1.6.1 Branschorgan, deras roller och huvudsakliga huvudmän [F]
 - 1.6.1.1 Svensk Försäkring och Insurance Europa – förstå deras roller, uppgifter och vilka som är deras medlemmar
 - 1.6.1.2 SFM och Bipar – förstå deras roller, uppgifter och vilka som är deras medlemmar
 - 1.6.1.3 InsureSec och Disciplinnämnden för försäkringsdistribution – förstå deras roller och uppgifter

2 Juridik

2.1 Försäkringsrörelselagstiftning

- 2.1.1 Associationsformer – förstå olika företagsformer som skadeförsäkringsrörelse kan bedrivas i, skillnaden mellan dessa. och vad de innebär för kunden. Allmänt känna till vad som krävs för att få tillstånd att bedriva försäkringsrörelse [F]
- 2.1.2 Stabilitetsprincipen – känna till vad stabilitetsprincipen innebär för ett skadeförsäkringsbolag och hur den påverkar kunden [K]
- 2.1.3 Standardprincipen – känna till vad standardprincipen innebär och vem den är till för att skydda [K]
- 2.1.4 Genomlysningprincipen – känna till vad genomlysningprincipen innebär och vem den är till för att skydda samt vad den ställer för informationskrav på ett skadeförsäkringsbolag [K]
- 2.1.5 Försäkringstagarrepresentation och försäkringstagarinflytande – känna till vad som gäller i ett ömsesidigt skadeförsäkringsbolag [K]

- 2.1.6 Konkursregler – hur kunderna påverkas i ett ömsesidigt bolag respektive aktiebolag vid en konkurs [T]
- 2.1.7 Ömsesidigt skadeförsäkringsbolag – hur resultatet kommer försäkringstagarna till del [F]
- 2.1.8 Solvenskrav – kunna förklara för en kund vad solvenskvot är och syftet med solvenskrav, samband med garantier och vilka konsekvenser olika nivåer på solvenskvoten kan få för kunden [T]

2.2 Försäkringsavtalsrätt

2.2.1 Begrepp [T]

- 2.2.1.1 De olika rollerna enligt Försäkringsavtalslagen, t.ex. försäkrad och försäkringstagare – vad som avses i lagen samt vem som kan ha en viss roll

2.2.2 Informationskrav [T]

- 2.2.2.1 Innan försäkring tecknas – vilken information som måste lämnas innan en försäkring tecknas och på vilket sätt ska den lämnas
- 2.2.2.2 Efter försäkring tecknats – vilken information som ska lämnas i direkt anslutning till att en försäkring tecknas och på vilket sätt ska den lämnas
- 2.2.2.3 Under försäkringstiden – vilken information som ska lämnas

2.2.3 Förhållanden under en försäkrings löptid – vilka förhållanden som regleras på vilket sätt, samt i vilken mån förhållandena kan ändras under försäkringens löptid [F]

- 2.2.3.1 Försäkringsavtalslagen – förstå vilka förhållanden som regleras i Försäkringsavtalslagen
- 2.2.3.2 Försäkringsavtalsvillkor – förstå vilka förhållanden som regleras i försäkringsavtalsvillkoren
- 2.2.3.3 Förstå vilka förhållanden som regleras av försäkringstekniska riktlinjer och försäkringstekniska beräkningsunderlag

2.2.4 Avtalsfrågor [T]

- 2.2.4.1 Ansvarsinträde – kunna förklara för en kund när försäkringsbolagets ansvar för försäkringen inträder
- 2.2.4.2 Kontraheringsplikt – kunna förklara för en kund vilken rätt att teckna försäkring som kontraheringsplikten innebär och vilken rätt ett försäkringsbolag har att vägra en kund att teckna en försäkring
- 2.2.4.3 Upphörande av försäkring – ansvarstid, uppsägning från försäkringstagare, upphörande vid försäkringstidens utgång och försäkringstagarens rätt att säga upp avtalet i förtid
- 2.2.4.4 Förnyelse – förstå vad som gäller för förnyelse och försäkringsbolagets rätt att ändra i försäkringen i samband med förnyelse
- 2.2.4.5 Konsekvenser av oriktiga uppgifter – förstå och kunna förklara för kund varför det är nödvändigt att lämna korrekta uppgifter och vad konsekvensen kan bli av att inte göra det
- 2.2.4.6 Distributörens ansvar – förstå och kunna tillämpa de krav som ställs på distributören att uppgifterna som lämnats av kunden är korrekta

- 2.2.5 Begränsningar av försäkringsbolagets ansvar [T]
 - 2.2.5.1 Upplysningsplikt – förstå och kunna tillämpa upplysningspliktens alla delar
 - 2.2.5.2 Övriga fall som innebär ansvarsbegränsning för försäkringsbolaget – när den försäkrade framkallat försäkringsfall, försummat att följa säkerhetsföreskrifter eller att agera i enlighet med räddningsplikten
- 2.2.6 Premiebetalning – kunna förklara för kund när premien ska betalas och vad som gäller avseende uppsägning på grund av dröjsmål med premien samt i vilka fall premie ska återbetalas när försäkring upphör i förtid [F]
- 2.2.7 Försäkringsersättningen – hur storleken fastställs för personskadeförsäkring, vad begreppen underförsäkring respektive dubbelförsäkring innebär och kan få för konsekvenser för försäkringstagaren [T]
- 2.2.8 Reglering av försäkringsfall [T]
 - 2.2.8.1 Krav på försäkringsgivaren avseende tiden för utbetalning av försäkringsersättningen
 - 2.2.8.2 Upphörande av rätt till försäkringsersättning eller nedsättning av ersättning vid preskription och försummelse att anmäla försäkringsfall
- 2.2.9 Förstå och kunna förklara försäkringstagarens rätt att vända sig till domstol om försäkringsbolaget i strid mot lagen vägrat meddela försäkring till någon eller sagt upp försäkringen i förtid [F]
- 2.2.10 Förstå begreppet regressrätt och kunna förklara vad det innebär [F]
- 2.2.11 Tredjemansrätt och skadelidandes krav vid ansvarsförsäkring [F]
- 2.2.12 Konsekvenser för kundskyddet i situationer då gruppföreträdare har, respektive inte har, intressegemenskap med den försäkrade [F]
- 2.2.13 Känna till skillnaderna mellan frivillig och obligatorisk gruppskadeförsäkring, exempelvis avseende hur avtal ingås [T]
 - 2.2.13.1 Skillnaden mot individuell försäkring – känna till och kunna förklara hur gruppskadeförsäkring skiljer sig från individuell försäkring
 - 2.2.13.2 Kollektivavtalad försäkring – kunna ge exempel på sådana försäkringar och känna till att sådana försäkringar, och de försäkrades rättigheter enligt dem, också regleras enligt FAL
- 2.3 Allmän avtalsrätt**
 - 2.3.1 Avtalsfrihet – förstå skillnaden mellan dispositiv och tvingande rätt samt innebörden av begreppet pacta sunt servanda [F]
 - 2.3.2 Slutande av avtal – förståelse för när ett avtal ingås, om anbud (offert) och accept [F]
 - 2.3.3 Olika typer av avtal – förstå olika typer av avtal, så som konsensualavtal, formalavtal och realavtal [F]
 - 2.3.4 Ogiltighetsgrunder och jämkning av oskäligen avtalsvillkor [F]

2.3.5 Uppdragsavtalet – vad uppdragsavtalet reglerar och hur och när ett sådant ska upprättas [T]

2.3.6 Avtalsrätt kontra försäkringsavtalsrätt – förstå de viktigaste skillnaderna mellan avtalsrätt och försäkringsavtalsrätt [F]

2.4 Konsumenträtt

2.4.1 Konsumentskydd – känna till det konsumentskydd som finns i Lag (2018:1219) om försäkringsdistribution [K]

2.4.2 Lag (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler – när den är tillämplig, vad den ställer för krav avseende informationsgivning och vad ångerrätten innebär vid försäkringsförmedling [T]

2.4.3 Marknadsföringslag (2008:486) – känna till vad marknadsföringslagen reglerar och vilka krav den ställer samt ha tillämplig kunskap om att Konsumentverket utövar tillsyn över distributörers efterlevnad av marknadsföringslagen [T]

2.4.4 Förstå gränsdragning mellan Konsumentverkets och Finansinspektionens tillsyn [F]

2.5 Socialförsäkringsrätt

2.5.1 Ålderspension enligt lag [K]

2.5.2 Efterlevandepension enligt lag [K]

2.5.3 Sjukförsäkring enligt lag [K]

2.6 Skadeståndsrätt

2.6.1 Förstå grunderna i skadeståndsrätten och känna till innebörden av grundbegrepp såsom inom- och utomobligatoriskt skadestånd, ren förmögenhetsskada, allmän förmögenhetsskada, ideell skada och tredjemansskada [T]

2.6.2 Förstå förhållandet mellan försäkring och skadestånd [F]

2.6.3 Förstå innebörden av den grundläggande ansvarsprincipen culpa (oaktsamhet) och veta under vilka förutsättningar den gäller [F]

2.6.4 Känna till innebörden av begreppen principalansvar, strikt ansvar och begreppet adekvat kausalitet [F]

2.6.5 Skadestånd vid försäkringsförmedling – känna till och förstå reglerna för skadestånd vid försäkringsförmedling, förstå på vilka grunder skadestånd kan komma ifråga samt vilka regler som gäller för skadeanmälan och preskription och om och i så fall på vilket sätt dessa regler skiljer sig från vanlig skadeståndsrätt [F]

2.7 Personuppgiftshantering

- 2.7.1 Dataskyddsförordningen – förstå syftet med Dataskyddsförordningen (GDPR) [F]
- 2.7.2 Behandling av personuppgifter – känna till de grundläggande kraven på behandling av personuppgifter [K]
- 2.7.3 Behandling av personuppgifter – känna till när behandling av personuppgifter är tillåten [K]
- 2.7.4 Känsliga personuppgifter – känna till förbudet mot behandling av känsliga eller särskilda kategorier av personuppgifter och vilka typer av uppgifter som betraktas som sådana [K]
- 2.7.5 Registreringsinformation – känna till kraven på information till den registrerade [K]
- 2.7.6 Säkerhet – känna till krav på säkerhet vid behandling av uppgifter [K]
- 2.7.7 Relevanta begrepp – känna till innebörden av begreppen personuppgiftsansvarig, personuppgiftsbiträde och dataskyddsombud [K]
- 2.7.8 Skadeståndsskyldighet – känna till personuppgiftsansvariges skadeståndsskyldighet och administrativa sanktionsavgifter enligt Dataskyddsförordningen [K]
- 2.7.9 Datainspektionens roll – känna till att Datainspektionen är tillsynsmyndighet som kan meddela föreskrifter och att vissa uppgifter och incidenter ska anmälas till tillsynsmyndigheten [K]

2.8 Mellanmansrätt

- 2.8.1 Mellanman – förstå och kunna tillämpa att en förmedlare är en mellanman som kan företräda antingen försäkringsbolag eller kund [T]
- 2.8.2 Fullmaktens roll [T]
 - 2.8.2.1 Förstå olika typer av fullmakter så som informationsfullmakt, skötsel fullmakt och ställningsfullmakt
 - 2.8.2.2 Fullmaktsinnehavarens skyldigheter och rättigheter gentemot fullmaktsgivaren
 - 2.8.2.3 Fullmaktsinnehavarens skyldigheter och avsaknad av rättigheter gentemot tredje man
 - 2.8.2.4 Fullmaktens brist på legal koppling till rätten att erhålla provision

2.9 Skatterätt

- 2.9.1 Avdragsrätt – känna till eventuell avdragsrätt för skadeförsäkringar [K]
- 2.9.2 Beskattningseffekter – känna till beskattningseffekter på skadeutbetalningar avseende mervärdesskatt [K]
- 2.9.3 Beskattningseffekter – känna till beskattningseffekter på skadeutbetalningar avseende inkomstskatt [K]

2.10 Arbetsrätt

- 2.10.1 Känna till vilka lagar som reglerar den individuella arbetsrätten [K]
 - 2.10.1.1 Lag (1982:80) om anställningsskydd
 - 2.10.1.2 Lag (1994:260) om offentlig anställning
- 2.10.2 Känna till vilka lagar som reglerar kollektiva arbetsrätten [K]
 - 2.10.2.1 Lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet (medbestämmandelagen)

3 Ekonomi

3.1 Företagsekonomi

- 3.1.1 Företagsformer – förstå vilka olika former ett företag kan bedrivas i och de mer väsentliga skillnader som dessa innebär [F]
- 3.1.2 Resultaträkning – kunna läsa en resultaträkning och avgöra ett företags resultat [F]
- 3.1.3 Balansräkning – kunna läsa en balansräkning och utifrån denna kunna avgöra ett företags möjlighet till placering i försäkring [F]
- 3.1.4 Företags försäkringsbehov – kunna göra en tolkning av företags resultat och balansräkning i syfte att kunna bedöma försäkringsbehov [F]
- 3.1.5 Skadeförsäkringsföretagets balans- och resultaträkning – förstå och kunna bedöma på övergripande nivå [T]
- 3.1.6 Förstå viktiga begrepp och nyckeltal rörande försäkringsföretagets ekonomiska ställning, kostnadsnivå [F]

3.2 Privatekonomi

- 3.2.1 Privatpersonens behov av försäkringsskydd – kunna analysera en privatpersons ekonomiska situation som grund för bedömning av behov av försäkringsskydd [T]
 - 3.2.1.1 Identifiera behov av kompletterande riskförsäkringar för att minska den ekonomiska risken vid egen eller familjemedlems kort- och långvariga sjukdom, olycka, dödsfall och arbetslöshet samt vid barns sjukdom eller olycka

- 3.2.1.2 Prioriteringen av kompletterande riskförsäkringar framför sparande i försäkring eller andra investeringar
- 3.2.1.3 Förändring över tid av behov av kompletterande riskförsäkringar baserat på förändrad livssituation, såsom sambo/gift, föräldraskap, skilsmässa och dödsfall

4 Internationell försäkring

4.1 EU-rätt

- 4.1.1 Lagstiftningsprocesser – känna till lagstiftningsprocessen inom EU (Lamfalussy) samt den europeiska tillsynen (EIOPA) [K]
- 4.1.2 Direktiv – känna till viktiga direktiv och betydelsen av direktiven för försäkring och försäkringsdistribution [K]
 - 4.1.2.1 IDD
 - 4.1.2.2 Solvens 2
 - 4.1.2.3 IORP 2

4.2 Internationell försäkringsmarknad

- 4.2.1 Internationella försäkringsgivare – känna till och förstå utländska försäkringsgivares möjlighet att bedriva verksamhet i Sverige (EES-försäkringsgivare, försäkringsgivare från tredje land) [F]

5 Försäkringsprodukter

5.1 Inkomst- och betalskyddsförsäkring

- 5.1.1 Kunna tillämpa kunskap om vilka typer av skydd som inkomst- och betalförsäkringar kan erbjuda (liv, sjuk, arbetslöshet). Vilka typer av skador försäkringarna brukar ersätta [T]
- 5.1.2 Kunna tillämpa kunskaper om vad som krävs för att få teckna inkomst- och betalskyddsförsäkringar [T]
- 5.1.3 Kunna tillämpa kunskaper om vad kvalifikationstid är och vad det innebär för kundens skydd samt att vissa – men inte alla – anställda har inkomstförsäkring genom sitt fackförbund [T]

5.2 Sjuk- och olycksfallsförsäkring

- 5.2.1 Förstå vilka sjuk- och olycksfallsförsäkringar som klassificeras som skadeförsäkringar och vilka som klassificeras som personförsäkringar (livförsäkringar) [F]
- 5.2.2 Förstå vilka typer av skador försäkringarna brukar ersätta och vilka typer av försäkringar som kan vara lämpliga i livets olika skeden. Känna till vanliga undantag i försäkringarna [F]

Kunskapskrav 2019

för licens och certifikat med inriktning mot
personskadeförsäkring

15 (15)
Publicerad
2018-12-14
Uppdaterad
2019-01-15

5.2.3 Kunna tillämpa innebörden av begreppen klausul, karenstid, medicinsk invaliditet, förvärvsmässig invaliditet samt sveda och värk [T]

5.2.4 Kunna tillämpa kravet på hälsoprövningar och vilka medicinska riskbedömningar som görs [T]

5.3 Sjukvårdsförsäkring

5.3.1 Förstå vem som omfattas, respektive inte omfattas, av försäkringen [F]

5.3.2 Förstå vilka situationer som försäkringen täcker, respektive inte täcker [F]

5.3.3 Förstå hur sjukvårdsförsäkringen hjälper den försäkrade vid en försäkringshändelse [F]

5.3.4 Ha tillämpad kunskap om viktiga undantag och begränsningar i produkten [T]